

## OBSAH

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| Seznam zkratk                                                 | 9   |
| Úvod                                                          | 13  |
| <br>                                                          |     |
| 1. Cíle práce, vymezení tématu, metodologie                   | 16  |
| <br>                                                          |     |
| 2. Zdroje poznání                                             | 26  |
| 2.1 Prameny                                                   | 26  |
| 2.2 Odborná literatura                                        | 34  |
| <br>                                                          |     |
| 3. Ženský a mužský partnerský stereotyp a ideál               | 41  |
| 3.1 Gender v druhé polovině dlouhého 19. století              | 41  |
| 3.2 Ženský genderový stereotyp podle preskriptivní literatury | 45  |
| 3.2.1 <i>Genderový stereotyp ženy v dívčích románech</i>      | 65  |
| 3.3 Mužský genderový stereotyp a ideál                        | 72  |
| <br>                                                          |     |
| 4. Volba partnerského protějšku                               | 76  |
| 4.1 Sňatkové strategie v praxi                                | 76  |
| 4.1.1 <i>Taneční, plesy, věnečky a merendy</i>                | 81  |
| 4.2 Sňatky z rozumu?                                          | 90  |
| 4.2.1 <i>Dohazovač</i>                                        | 99  |
| 4.2.2 <i>Sňatkové inzeráty a časopis Eros</i>                 | 102 |

|           |                                                            |     |
|-----------|------------------------------------------------------------|-----|
| 4.3       | Romantická láska                                           | 107 |
| 4.4       | Komunikace kandidátů ženitby                               | 115 |
| <b>5.</b> | <b>Před svatbou</b>                                        | 125 |
| 5.1       | Zásnuby                                                    | 125 |
| 5.2       | Přípravy na svatbu                                         | 133 |
| 5.3       | Komunikace snoubenců                                       | 141 |
| 5.4       | Omezování sňatečnosti a překážky manželství                | 143 |
| 5.5       | Oznámení sňatku                                            | 154 |
| 5.5.1     | <i>Svatební ohlášky</i>                                    | 160 |
| <b>6.</b> | <b>Sňatek</b>                                              | 167 |
| 6.1       | Měšťanský sňatek jako přechodový rituál                    | 167 |
| 6.1.1     | <i>Křesťanský sňatek v městském prostředí</i>              | 172 |
| 6.1.2     | <i>Židovský sňatek</i>                                     | 175 |
| 6.1.3     | <i>Občanský sňatek</i>                                     | 176 |
| 6.2       | Sňatečnost                                                 | 183 |
| 6.2.1     | <i>Doba a místo konání sňatku</i>                          | 189 |
| 6.3       | Distinktivní rysy měšťanských svateb                       | 195 |
| <b>7.</b> | <b>Praxe a každodennost manželství</b>                     | 207 |
| 7.1       | Instituce manželství                                       | 207 |
| 7.2       | Nová domácnost                                             | 210 |
| 7.3       | Manželství podle normativní literatury                     | 212 |
| 7.4       | Potomstvo                                                  | 219 |
| 7.5       | Stereotyp manželství                                       | 224 |
| 7.6       | Manželství v krizi                                         | 228 |
| 7.7       | Zlatá, stříbrná a diamantová svatba                        | 232 |
| <b>8.</b> | <b>Rozvod a rozluka v dlouhém 19. století</b>              | 237 |
| 8.1       | Zánik manželství                                           | 237 |
| 8.1.1     | <i>Rozvod</i>                                              | 240 |
| 8.1.2     | <i>Rozvod jako společenské stigma</i>                      | 243 |
| 8.1.3     | <i>Rozluka</i>                                             | 245 |
| 8.1.4     | <i>Rozloučení manželství na území Uherského království</i> | 246 |

|            |                                                    |     |
|------------|----------------------------------------------------|-----|
| 8.2        | Rozvod a rozluka a jejich rezonance ve společnosti | 248 |
| 8.3        | Manželská novela z roku 1919                       | 251 |
| <b>9.</b>  | <b>Vdovství a vdovectví</b>                        | 253 |
| 9.1        | Vdovství a vdovectví jako sociální kategorie       | 253 |
| 9.2        | Druhé a další sňatky                               | 259 |
| 9.3        | Existenční otázka                                  | 264 |
| <b>10.</b> | <b>Sexualita</b>                                   | 271 |
| 10.1       | Společenské tabu                                   | 271 |
| 10.2       | Erotické dusno devadesátých let                    | 274 |
| 10.2.1     | <i>Pohlavní osvěta</i>                             | 278 |
| 10.3       | Předmanželská sexualita                            | 282 |
| 10.3.1     | <i>Konkubínát a volná láska</i>                    | 289 |
| 10.3.2     | <i>Prostituce</i>                                  | 294 |
| 10.4       | Svatební noc                                       | 298 |
| 10.5       | Manželská sexualita                                | 301 |
| 10.6       | Mimomanželská sexualita                            | 310 |
| 10.7       | Sexualita vizualizovaná a verbalizovaná            | 313 |
|            | <b>Závěr</b>                                       | 323 |
|            | <b>Poděkování</b>                                  | 332 |
|            | <b>Prameny a literatura</b>                        | 333 |
|            | <b>Seznam vyobrazení</b>                           | 355 |
|            | <b>Jmenný rejstřík</b>                             | 357 |